

NOTAT

HVIDOVRE KOMMUNE

Center for Børn og Familier
Sundhedsplejen
Souschef:
Anette Bjerring Jensen

Dato: 3. juli 2018/avb

Statusnotat vedrørende Familieliv Hvidovre 2018

Indledning

Familieliv Hvidovre er Hvidovre Kommunes fødsels- og familieforbereelses kursus til alle der venter deres første barn. Temaerne i Familieliv Hvidovre læner sig op ad de udfordringer og spørgsmål, der venter som ny familie. Familierne møder en bred vifte af oplægsholdere, både fra det offentlige, det private og den frivillige verden. Kurset er forankret i sundhedsplejen, og den gennemgående gruppeleder på alle kursusgange er en sundhedsplejerske.

I Familieliv Hvidovre sættes deltagerne sammen i forældregrupper ud fra fødselsterminen. Det giver mulighed for at bruge hinanden som ressourcer, og familierne følges ad fra graviditet til livet som forældre.

Kurserne starter midt i graviditeten og med et forløb på 15 mødegange frem til barnet er ca. et år.

Familieliv Hvidovre lægger vægt på at se forældre som eksperter i deres eget liv. Refleksion, samskabelse og netværksdannelse er gennemgående pejlemærker i hele kursusforløbet.

Tilslutning

Fra opstart i 2014 til 2016 akkumuleredes antallet af deltagere i Familieliv Hvidovre frem til første holds afslutning i marts 2016. Fra 2016 er der årligt opstartet 21 hold. Der er fortsat 15 undervisningsgange i Familieliv Hvidovre, men som følge af evalueringen 2016 afvikles hele kurset nu inden for barnets første leveår. I 2016/2017 deltog i alt 749 forældre, fordelt på 362 fædre og 387 mødre.

5% af deltagerne i Familieliv Hvidovre benytter tolk i undervisningen, og i 20,9 % af familierne har en eller begge forældre anden etnisk herkomst end dansk.

Rekruttering

Som følge af jordemødre mangel, og deraf følgende travlhed på Hvidovre Hospital, har svangre afdelingen gennem det sidste år afholdt auditorieundervisning i stedet for den første jordemoder konsultation. Dette har haft store konsekvenser for visiteringen til Familieliv Hvidovre. Derudover har indførelsen af Sundhedsplatformen betydet, at der i en længere periode ikke kom nogen henvisninger fra jordemødrene. Hvidovre Kommunes samlede indsats og samarbejde med Hvidovre Hospital betyder, at der fra sommeren 2018 igen modtages henvisninger og elektroniske adviseringer om gravide Hvidovre borgere.

Visitering til Familie Hvidovre følges stadig tæt.

Strukturering

Familieliv Hvidovre er struktureret således:

Møde	Grav Uge/ Alder	Tema	Indhold	Undervisere ud over den gennemgående sundhedsplejerske
1	26 - 28	Jura Økonomi	Velkomst og kort præsentation Juridisk sikring i familien Økonomiske prioriteringer Hvad har barnet brug for - udstyr Det nye netværk	Sundhedsplejerske Jurist Bankrådgiver
2	30	Barn og forældre på vej	At blive en ny familie med en ny hverdag Når to bliver til tre	Jordemoder
3	32	Fødslen	Starten af fødslen derhjemme, det normale fødselsforløb. Efterfødselssamtale	Jordemoder
4	34	Smertehåndtering	Hvad kan man selv gøre under veerne og hvad findes der af smertelindring	Jordemoder
5	36	Det nyfødte barn	Tiden efter fødslen, barnets trivsel, evner og behov. Amning Efterfødselsreaktioner	Jordemoder Sundhedsplejerske
		FØDSEL		
6	Ca. 1. mdr.	Vi som forældre	Fødselsoplevelser Hverdagen med barnet Netværk – grupper?	Sundhedsplejerske
7	Ca. 2 mdr.	Motorik/leg med dit barn	Sansomotorisk udvikling Aktivitet med barnet Hvad er barnet optaget af lige nu?	Motorisk vejleder/fysioterapeut Sundhedsplejerske
8	Ca. 4 mdr.	Overgangs kost Sunde spise vaner i familien	Mælk og mad til barnet Samvær om måltidet	Sundhedsplejerske
9	Ca. 5 - 6 mdr.	At være en familie	Familedynamik samspil og barnets signaler/kommunikation	Familiekonsulent fra Poppelgården
10	Ca. 7 mdr.	Tænder og syge børn	Tandfrembrud og tandpleje De almindelige børnesygdomme	Børmetandplejen Sundhedsplejerske
11	Ca. 8 mdr.	At starte i institution Lille tema om døgnrytme eller kost	Forældre på arbejde og barnet i dagpasningstilbud Barnets søvn/døgnrytme eller kost – tema efter holdes behov	Daginstitutionsafdelingen Sundhedsplejerske
12	Ca. 9 mdr.	Barnets sprog	Barnets sproglige udvikling Babybibliotek	Logopæd Bibliotekar
13	Ca. 10 mdr.	Dit barns personlighed og selvstændighed	Forebyggelse af ulykker og førstehjælp til børn i hjemmet	Førstehjælps instruktør Sundhedsplejerske
14	Ca. 11 mdr.	Hverdagsliv og familie dynamik	Selvstændighed og opdragelse Hvem er vi som familie?	Familiekonsulent fra Poppelgården Sundhedsplejerske
15	Ca. 12 mdr.	God vind fremover	Afslutningsfest med børneunderholdning og fællesspisning	Sundhedsplejerske Musikpædagog

Evaluering af Familieliv Hvidovre

Århus Universitet indgår sammen med Fonden for Socialt Ansvar, Århus Kommune og Skejby Sygehus i et stort forskningsprojekt der undersøger både sociale, forebyggende og socioøkonomiske effekter af det samlede koncept (Familieiværksætterne).

Forskningsprojektet startede i 2014, samtidig med opstart af Familieliv Hvidovre, og følger børnene frem til voksenalderen. Den første forskningsrapport forventes at udkomme i efteråret 2018.

Det har endnu ikke været muligt at trække socioøkonomiske data, der kan dokumentere effekten af Familieliv Hvidovre. Sundhedsplejen har derfor valgt at lave en nedslagsevaluering i perioden maj/juni 2018 om forældrenes udbytte af Familieliv Hvidovre på udvalgte parametre.

Der er i evalueringen særlig fokus på forældrenes handlekompetence i forhold til sygdomme hos barnet, samt hvis der opstår problemer i parforholdet. Disse to parametre er udvalgt blandt mange mulige, idet Familieiværksætterne før opstart af Familieliv Hvidovre i 2014 forventede en socioøkonomisk effekt af netop disse parametre.

Forældrene har hver især besvaret et spørgeskema der er bygget op, så forældrene forholder sig til de udvalgte parametre. Svarkategorierne er en 5-trins skala fra meget enig til meget uenig. Forældrene er de helt centrale aktører, som forløbet retter sig imod, og det er afgørende vigtigt, at de *selv* oplever et udbytte af deltagelsen, hvis resultatet skal have effekt både på kort og lang sigt.

Formålet med evalueringen er at indsamle viden om, hvordan forældrene selv oplever deres udbytte af forløbet i Familieliv Hvidovre.

Sammenfatning

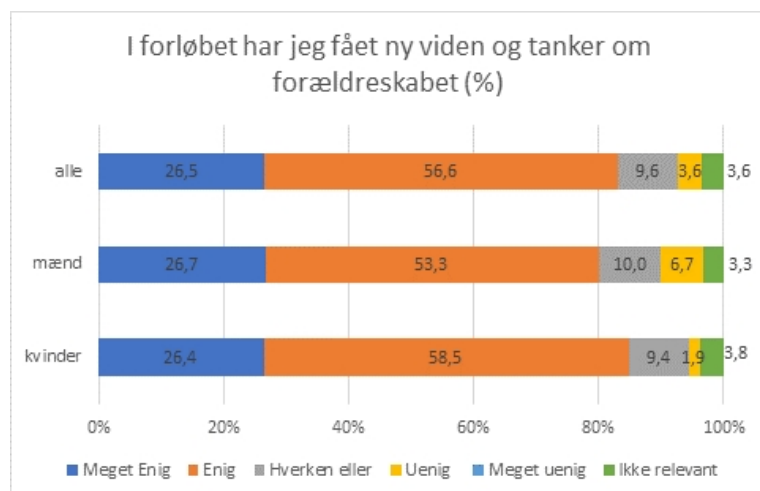
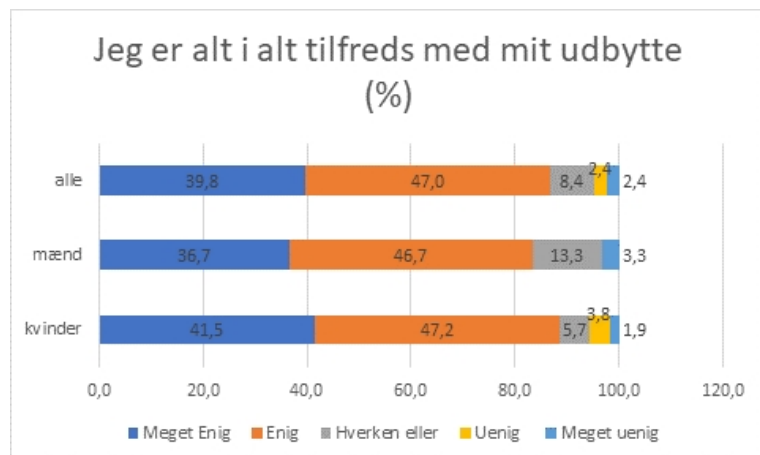
Nedenfor ses en kort sammenfatning af hovedresultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen om forældrenes oplevede udbytte af Familieliv Hvidovre:

- Overordnet set er 87% af forældrene tilfredse med deres udbytte af Familieliv Hvidovre, og over 82% har fået ny viden og nye tanker om forældreskabet.
- 68 % mener at Familieliv Hvidovre har bidraget til at de føler sig mere sikre i forældrerollen, og 76% føler sig mere sikre i, hvordan de styrker den gode kontakt til deres barn.
- 59% føler sig mere sikre i, hvad de skal gøre, hvis barnet bliver sygt. Særlig mændene ser ud til at have fået et positivt udbytte af dette.
- I forhold til at kunne klare de udfordringer, der kan opstå i parforholdet, når man får børn, oplever 65% af forældrene sig bedre rustet efter deltagelse i Familieliv Hvidovre.
- Resultaterne vedrørende netværksdannelse viser, at forældrene er glade for at tale med de andre om forældreskabet samt tilfredshed med, at der både deltager mænd og kvinder på kurset. 81,5 % af alle mødre og 43% af alle fædre forventer at have kontakt med de andre fra holdet, når forløbet slutter – uagtet at nogle af forældrene har besvaret spørgeskemaet i begyndelsen af kursusforløbet. Undersøgelsen indikerer, at jo længere hen i forløbet forældrene er, jo større er forventningen om kontakt efter afslutning af Familieliv Hvidovre.

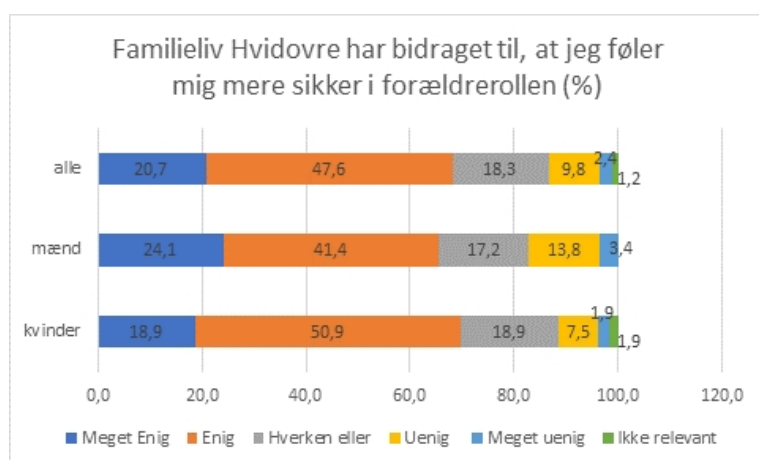
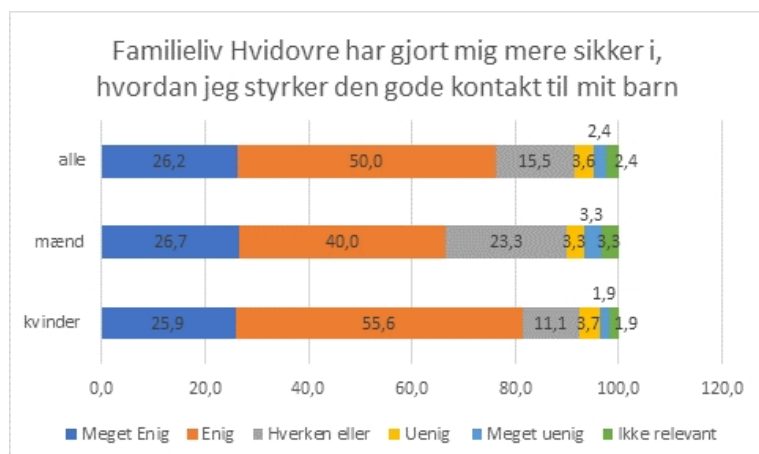
Datagrundlag vedrørende forældreudbytte

Der er indsamlet i alt 107 spørgeskemaer. Skemaerne er udfyldt af både mor og far og fordeles sig på 50 % kvinder og 28% mænd og 22%, hvor kønnet ikke er registreret. Forældrene er anonyme i undersøgelsen.

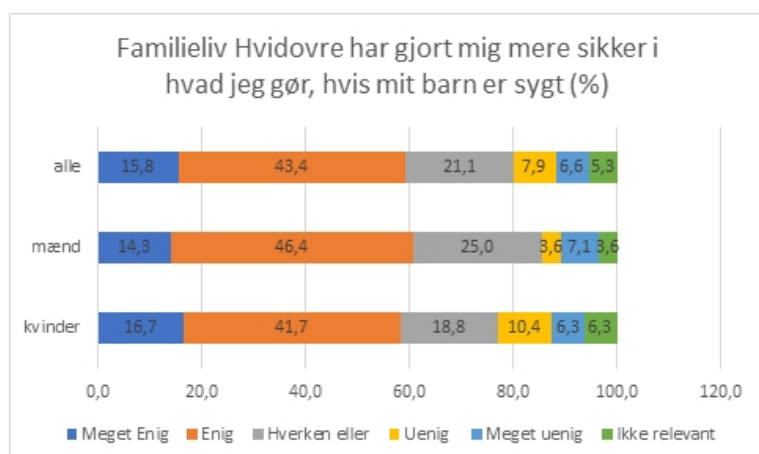
Overordnet udbytte af Familieliv Hvidovre

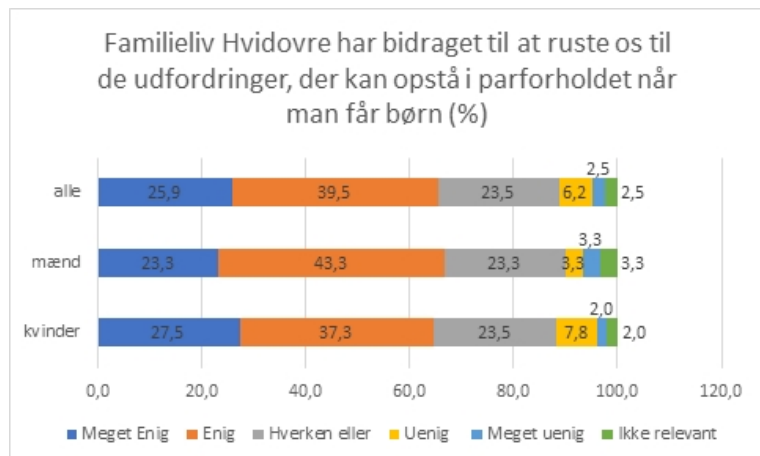
Forældrerollen

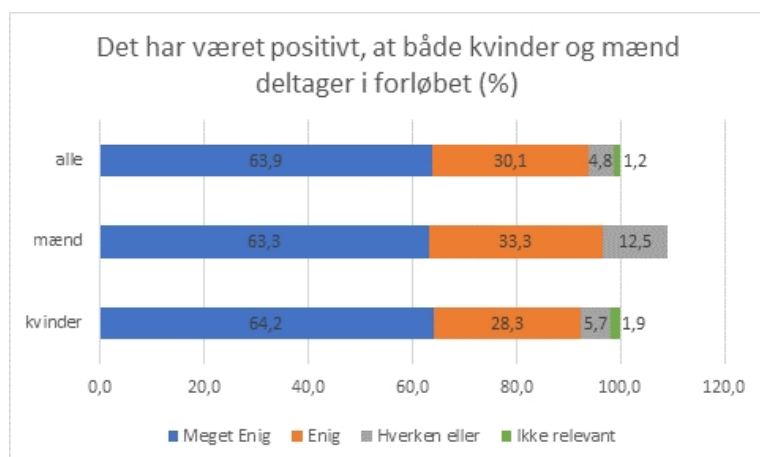
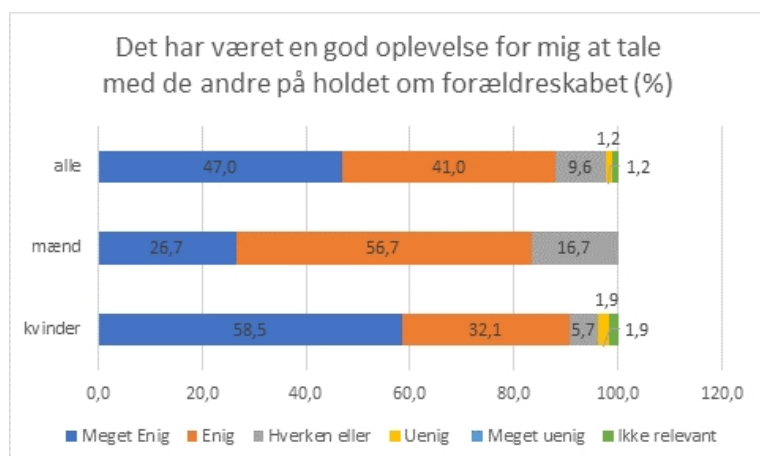
Sygdom hos barnet

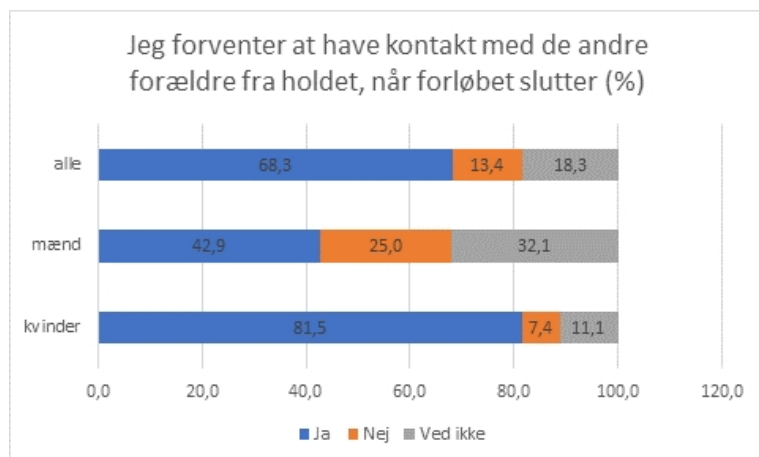

Parforholdet

Netværksskabelsen

Effekt af Familieliv Hvidovre i forhold til Sundhedsplejens ydelser

I de år der er gået efter opstart af Familieliv Hvidovre, har det vist sig at tilbuddet har været med til at:

- Ændre behovet for grupper til mødre med efterfødselsreaktion i sundhedsplejen, så grupperne i dag er nedlagt
- Ændre antallet af unge der ønskede Ung-mødregruppe, således at der i dag kun er et gruppetilbud til familier med større behov
- Nedsat antallet af behovsbesøg til førstegangsførelse med lettere problematikker.

De mest sårbare familier kan rummes i Familieliv, og får et stort udbytte af dette, men pga. af de udfordringer de har, er der fortsat brug for et supplerende tilbud.

Der er sket en tydelig ændring i typen af behovsbesøg inden for de sidste år. Besøgene er blevet mere målrettet specifikke behov som fx en ekstra amme indsats, eller hjælp til kontakt med barnet efter screening med ADBB.